

EDINOST.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.
Izhaja trikrat na teden.

Slovenian Franciscan Press

3849 W. 22nd Street,

Telephone: Canal 98.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Tri-Weekly by

SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

Entered as second-class matter October 11, 1919, at the post office at Chicago, Ill. under the Act of March 3, 1879.

Rev. J. M. Trunk.

"Verujem v Slovanstvo."

(Konec)

To so sanje, porečete, in svečenik si, pa misliš že na vojsko, operirash z milijoni in s krvjo! Počasi prijatelj, sem največji pacifist in imam vero, da ne bo vojske treba, ker Slovanstvo bo lahko napravilo mir brez vojske! Se smejiš, kaj ne, ko so vendar že latinci imeli pregovor: "si vis pacem, para bellum!" Moderni svet je marsikaj postavil na glavo, čemu bi ne mogel tudi tega reka? Da dokažem verjetnost mojega prepričanja, opozorim samo na en dogodek iz leta 1912. (mislim ako se nemotim). V rusko-japonski vojski l. 1904. so Rusi podlegli Angležem, a hočem reči ne Japoncem! Dobro. Nemčija je imela silno dolge zobe na Rusijo, ko je bila Rusija tudi v zadregi in so ji pretili tudi notranji nemiri. Zobe je pa Nemčija le pokazala (seve lepo diplomatično), in da ni ugriznila, je morala Rusija privoliti, da bo Nemčija dobila toliko in toliko žita za precej nizko ceno skozi leta. Nemčija je odebelela, se zredila. Rusija je čutila nemški zob. Nekako l. 1912. je stvar prišla v ruski dumi na razgovor. Neki poslanec je opisal škodo, ki jo Rusija trpi in ki znaša milijarde, ter nasvetoval, naj bi država žito monopolizirala. Lahko bi potem Nemčiji cene narekovala. Poglejte nemške časopise iz iste dobe o tem vprašanju (jaz sem čital samo "Reichpost") in našli boste, da so vsi bleedi samega strahu, ker nakrat so zapazili, da — nimajo kruha, ako jim ga Rusija previsoko obesi! Zato se pa tudi zdaj ravno Nemci tako strašno gnetijo okoli "bolane" Rusije. Kruh, kruh! Hleba, mleka! Ali je treba, da to stvar še bolj razložim? Vsakdo lahko vidi, da mora priti čas, ko ne bo več treba topov in strojnič, ampak kruh bo streljal. Pa ima Slovanstvo poleg kruha tudi lahko še nekaj topov, ker šteje že zdaj 200 milijonov ljudi in s temi diktrira mir lahko brez krvi in vojske.

Vojske dela diplomacija! Ta je in bo, ne pomaga prav nič. Vprašam pa, ali ima Slovanstvo kake interese na zapadu? Nekaj točk mora še poravnati z Nemčijo in Italijo, potem je vse v redu, ker Ogrska in Rumunija sta otočiča v Slovanskem morju, na podjarmljenje, kakor je delala Nemčija s svojim "Drang nach Osten" skozi ves čas, Slovanstvo nikoli ne bo mislilo, ker ima prostora, neizmerne prostora proti vzhodu, v Sibirijo. Slovanska diplomacija toraj gotovo me bo delala vojsk, druga zapadna, pa ne bo mogla, ker bo preslaba. Slovan je tudi pravičen, ima srce, dal in pustil bo vsakemu svoje. Ali nimam najlepše perspektivo v bočnost, da nastane v Evropi potom Slovanstva mir in ne bo več vojsk? Konferenca in shodi in posvetovanja in papeštvo... vse prav, a je "cmav", pravična in politična moč tudi brez topov, to je nekaj, in sem uverjen, da bo Slovanstvo že v doglednem času razpolagalo s temi najvažnejšimi činitelji za trajen mir.

Glede slovanskih števil moram pa še na nekaj opozoriti. Ali nam niso Nemci, Mažari in Lahi leto za letom ukradli dozdaj na stotisoče slovanskih otrok, požrli ogromne množice delavstva potom velikih mest? Enako je tudi Amerika pobrala letno skorada milijon slovanskih izseljencev. Nekaj Slovanov je še ostalo pod Nemci, Mažari. Lahi, te bodo morda požrli, Amerika bo tudi še pobirala a germanizacije je zdaj konec, kakor lahonstva in mažaronstva; delavstvo bo dobilo zaslužka doma, ker proste države bodo skrbale za lastno industrijo in tok izseljencev se bo po pametni politiki lahko obrnil proti Sibiriji, kjer je veliko boljša Amerika in ima prostora še za milijone in milijone ljudi. Izseljenec bo ostal med Slovanskimi družinami. Vse to bo dalo letno ogromen prirastek na številu in moči. Pa bo število rastlo tudi naravnim potom. Slovani so mladi, krepki, zdravi in prostora imajo še za neštete milijone, prebivalstvo se bo hitro množilo, morda podvojilo vsaj v nekaterih državah. V caristični Rusiji je znašal letni prirastek kljub nezdravim higieničnim razmeram letno nad 3 milijone, v ro letih je to že 100 milijonov... in prirastek še v drugih slovanskih državah!? Slovanstvo šteje lahko v 30 letih nad 300 milijonov, druga Evropa bo pa morda, kakor kaže statistika, celo nazadovala! Ali ni bodočnost slovanska vsaj v Evropi in skozi Sibirijo bo pa slovanski vpliv rasel tudi v Aziji.

O prihodnosti vsega sveta si jaz domnevam sledečo sliko: Anglija bo stopila v ozadje, ko izgubi Indijo in Egipt. V Evropi bodo kontrolirali politiko Slovani. Enako tudi v Aziji, ker Japanec je pagan in bo moral prestati še hudo notranjo krizo. Kitajec je preokoren, bo ostal na svojem ozemlju, enako Indija, in vse druge države v Zadnji in Prednji Aziji; Turku je odklenalo; Arabec je le za Arabijo. Avstralija odpade od Angleškega imperija in postane samostojna, enako Južna Afrika, drugi deli Afrike ne morejo igrati vloge in bodo le kolonije. Zjedinjene Države bodo vzele Kanado, ki že danes samo visi, morda tudi Meksiko, Srednjo in Južno Ameriko bodo politično "kontrolirale", vobče pa ostale same zase in se omejile bolj na Ameriko. Interesne "sfere" se bodo skrcile, nasprotstva uglasila, mir, svetovni mir je mogoč na tej podlagi.

Miru ni, svet pa hrepeni po njem. Zakaj bi se to hrepenenje ne moglo uresničiti, izpolniti, ako Slovanstvo stopi na plan in vrši poklic, ki mu ga je božja previdnost odkazala v svetovni zgodovini?

To je moja vera v SLOVANSTVO!

UTRINKI.

Življenje vsebuje marsikaj, kar človek ne ljubi; vsebuje pa tudi marsikaj, kar človek ljubi.

* * *

Kritizira lahko vsak, a za resno in koristno delo je pa treba moč!

Nekateri ljudje so prezavedni, da bi lagali; kljub temu, pa čestokrat skušajo zatreti resnico.

* * *

Po večini niso mladi ljudje bogati zato, da bi sami si bogastvo zaslužili, ampak zato, ker so jim ga očetje in matere zapustili.

Iz slovenskih naselbin.

Gilbert, Minn. — Cenjeni g. urednik: Prosim priobčite ta dopis v naš ljubi list Edinost, ako se Vam zdi dober za tisk. Nisem prav zmožna pisanja, pa vendar, ker vidim, kako pridno se oglašajo z drugih naselbin z dopisi, mi je dalo poguma, da tudi jaz nekoliko poročam iz naše naselbine, ker vem, da tudi druge naročnike po drugih naselbinah veseli čitati, kakor mene razne dopise, ki so v Edinosti najbolj zanimivi. Nadvse je vredno hvaliti tudi to, da ste dali nam slovenskam ženam tudi svoj kotic v vašem cenjenem listu Edinosti, da se lahko tudi mi kaj pogovorimo med seboj. Zato pa tudi jaz apeliram na vse Slovenske žene, da se naj pridno oglašajo s svojimi dopisi, sedaj ne smemo zamuditi prilike, imamo list, ki je nam dal prostora, torej porabimo ga. Tako bomo lahko slov. žene med sabo si potom dopisov pripovedovale, kako živimo ene na farmah in druge po mestih. Dajajmo si nasvetov ena drugi o gospodinjstvu in o drugih ženskih delih. To bo važno in koristno za vse slov. žene v Ameriki. Zato žene vse na noge in porabimo priliko, ki jo je nam dal list Edinost. Obenem pa apeliram tudi na vse slov. žene, da naj tudi pridno pridobivajo listu novih naročnikov, da bo čimprej prišel izhajati dnevno. Zakaj, list ki je znani, moramo biti tudi mi za njega!

Sedaj g. urednik mi pa dovoliti še nekoliko prostora, da odgovorim nekoliko dopisniku Delavske Slovenije iz Biwabika. Dopis sam, dovolj priča, da je dopisnik velik duševni revček! N. pr. tisti ljudje, ki govorijo in pišejo, češ, duhovnik naj gre delat, kakor jaz, sploh ne vedo, kaj je izobrazba in uredniški nasprotni listov, ki objavljajo tako stvarno dajajo sami sebi jako slabo spričevalo, ker s tem pokažejo javnosti, kako slabe otemnele duševne revčke ima za sabo, njihovo časopisje. To je ravno tako, kakor če bi rekli n. pr. "Harding ima toliko in toliko plače, zakaj jo pa jaz nimam, to ni prav, da ima on toliko plače več, kakor jaz, delat naj gre dedec, kakor jaz, pa bo imel!" Ali bi bilo to premišljeno in pravilno, ako bi mi kaj takega izustili napram predsedniku Hardingu? Ali bi se nam ne smejal vsakdo, ki zna šteti vsaj do 5? In ali ni tudi neumno čevkanje nekaterih češ: "far naj gre delat, kakor jaz, pa bo imel!" Ali pa duhovnik ne dela? Ali to ni delo, ako duhovnik vodi župnijo, opravlja svojo službo, skrbi za korist fare, gradi šole, uči mladino, sprejduje bolnike, pridiga itd.? Vprašam ali ni to delo? Ko bi dotični dopisnik, malo pomislil bi takih blodenj sploh ne pisal. Najbolj neumno pa je to za urednike naših takozvanih naprednih (?) listov, ki objavljajo take-le numne blodnje propagandni ljudi! No, pa naši ta rdeči, že vedo na kak "knofek" je treba pritisniti, da se pridobi ta nezavedne? Zato se ni čuditi, ako jih vsak, ki je kolikaj zaveden-zapušča!

Zato apeliram na vse katoličane, ki jim je še kaj za našo vero in prepričanje, naj vržejo od sebe protiverske liste, ki ne delajo drugega, kakor ščujejo naše ljudstvo proti duhovnikom in naši veri. Kaj nas briga ruski boljševizem, mi smo v Ameriki in takih listov, kot Amerikanci ne bomo trpeli v svojih hišah, ki hočejo nam vrivati ruski boljševizem! Vsa katoličana, ki podpira tak tisk, po mojem mnenju ni katoličan!

V to vrsto ki rujejo proti veri in duhovnikom spada tudi Glas Svobode, Proletarec in Prosveta, posebno se pa odlikuje zadnje čase milwauška D. Slovenija. To je potrebno, da katoličanje malo premislijo, kaj delajo, ko podpirajo s svojimi žulji protiverski tisk. Stena, da plačuje katoličan protiverski tisk, daje katoličan iz svojega žepa denar svojemu lastnemu nasprotniku, da si za tisti denar kupuje orožje, s katerim se vojskuje proti njegovemu prepričanju in njemu samemu! Kaj takega bi zamogel delati pa samo človek, ki nima razuma, ali po domače povedano, ki je neumen. In ali naj bomo mi katoličanje tako neumni da bomo to delali? Vprašam Vas bomo?

Pa še na nekaj opozarjam naše ljudi po naselbinah. Okoli hodijo razni zastopniki za te liste in kako znajo ti tički urivati katoličanom svoje protiverske liste. Za zgled naj služi samo en slučaj. K meni je prišel neki zastopnik za en protiverski list iz Chicago z razvito "Svobodo", človeče mi ga je vrivalo, da je samo delavski list in nič drugega. Ko sem ga pa prejel, nisem opazila notri nič drugega, kakor samo satsko gonjo čez vero, Boga in duhovščino. Ko sem ga prečitala, sem takoj vedela kaj imam v rokah, namreč ne delavski list ampak skrajno zagrizen protiverski list. Takoj sem se zavedla, da sem kupila mačka v žaklju. Odpovedala sem ga, pošiljali so mi ga vse eno se en čas a vsaki pot je romal takoj iz poštarjev rok v našo peč. Tako torej katoličanje, čuvajte se, kaj da naročate, ne verjemite besedam raznih ponujalcev!

Apeliram pa na vse katoliške Slovence, da pridno naročajo list Edinost, ki je najboljši katoliški list med Ameriški Slovinci v Ameriki. Naročajte ga in širite, da postane dnevnik in da nas bo branil pred napadi brezvercev.

Pred kratkim smo imeli v naši naselbini 40-urno pobožnost, pri kateri je sodelovalo 6 duhovnikov. Pod lepim vodstvom

našega Fathra Bilmana se je pobožnost vršila, kar najlepše. Posebno so zadnji večer lepo prepevali lavretanske litanije v slovenskem jeziku. Junija meseca, bomo imeli pa sv. misijon, katerega se vsi že v naprej veselimo.

Tako se mi je dopis zavlekel, in morda bo romal v uredniški koš. (Ne bo ne, ima preveč dobrih misli in vsebine. Le še večkrat se oglašite! Op. ured.) K sklepu pozdravljam vse čitatelje lista Edinost, kateremu želim obilo božjega blagoslova, napredka in vspeha.

F. T., naročnica.

Cleveland, O. — Zadnje čase sem sprejel več veselih pisem iz rojstnega kraja, iz domovine. Med drugimi poročili sem dobil tudi pismo, ko smi sporočajo, kako so veseli, ko so dobili na Žalostni gori v Preserski župniji nove zvonove.

Gotovo se čitatelji spominjajo, da je bilo v Edinosti več prošnja za pomoč za zvonove na Žalostni gori v Preserski župniji no Notranjskem. Te prošnje niso bile zastoj. To je stara božje potna cerkev na prijaznem hribočku, ki je posvečena Mariji sedem žalosti. Cerkev je imela štiri velike ukrasne urbane zvonove. Cerkev je bila odvisna samo od romarjem, ki so večkrat v obilnem številu prihajali na to božjo pot. Med vojsko je cerkev zadela ista usoda, kakor vse druge. Vzeli so ji vse zvonove.

Kaj je pomenjalo zvonjenje na tej gori za tamošnje domačine, to vemo mi, ki smo od tam doma. To vem zlasti jaz, ki sem rojen ravno pod to goro. Veliki zvon, ki je tehtal 32 centov in katerega so pridelali drugim trem leta 1874. (takrat ko sem bil rojen), se je slišal z hriba po vseh vaseh cele okolice in po polju daleč v Krimske hribe, kakor tudi po ljubljanskem polju proti Vrhniki in proti Ljubljani. Kaj čuda, da je ljudstvo zgubilo precej veselja do cerkve in s tem tudi veselja do vere, ko so utihnili ti zvonovi. Vem dobro, ko sem se nahajal doma leta 1920, kako žalostno je bilo v vasi in v fari. Kakor temna noč je imel protiverski duh in "liberalizem" svojo moč nad celo okolico in hotel, da zastupi še ostala verna srca in jih odtrga od Boga in jim nasne še ostalo iskrico ljubezni do vere in cerkve. Čul sem, kako so fantje, vrtniši se iz vojske, prinesli seboj domov vse, kar je bilo grdega in okuženega in to potem trosili med ljudstvo in kužili dalje proti veri in cerkvi in proti vsemu delati, kar je bilo preje narodu svetega in vzvišenega. Pri svojem delovanju so kazali zlasti na prazne zvonike po cerkvalih in rekli: "Poglejte jo katoliško vladno, kamor ste spadali do sedaj! Poglejte, kaj Vam je naredila! Katoliška vlada pa Vam je vse zvonove pokradla, katere ste Vi kupili za lastne žulje" itd. — Kakor tema se je vlekla po fari ta gonja proti veri in duhovniku. In kakor nekda ob času preganjanja so delali ti nasprotniki tudi tukaj proti duhovnikom. In kako so gospodarili za časa te vojske liberalni župani do vaseh in občinah, o tem je še dosti dokazov. Kako so krivično rekvirirali žito in živila in delili podpore. Kdor je bil za katoliško stranko ni dobil nič in pobrali so mu vse ali pa toliko, da se je komaj preživel. Sami so pa bogateli in se bogato mastili.

Duh oblasti teme je imel takrat moč in morala ljudstva je padla. Ta propad je pa pospeševalo pred vsem to, ko ni bilo več zvonov, ki bi klicali ljudska srca kvišku, k Bogu, da bi se krivičniki spominjali, da bodo enkrat dajali strog odgovor za svoje delovanje temu Bogu. Naj navedem en zgled iz vasi, kjer sem doma. Tu je samo 15 hiš v vasi. Vse hiše so bile katoliške in verne in so hodile pridno k sv. maši, kar so vršili že njih očetje stoletja. Kako sem se pa začudil, ko mi je brat pripovedoval, da sta v času no vojski, ko so bili pobrani zvonovi, samo dva hišna gospodarja še hodila ob nedeljah v cerkev. Tako mi je potožil tudi gospod župnik č. g. Mihael Perčič. Izbruhnil je med kmetiški ljudstvom liberalni duh, duh idej, katerim so brezverski in liberalni učitelji pripravljali po župnijah že dolga leta pot s svojim življenjem in s svojim delovanjem. Liberalci so organizirali hitro med njimi svoje stranko in razširili svoje časopise, v katerem so obetali kmetu novo odrešenje, nova nebesa, ako se k njim pridružio, natočevali duhovnike, jih delali uzrok za vojsko, in tako zastupili nezavedno kmetiško maso in ljudje so bili nekaj časa kakor bi bili ponoreli. Zgubili so veselje do cerkve in naravno potem veselje do dela, veselja do ožstenega življenja, do vsega, kar dela ljudi srečne in zadovoljne.

To je bilo toliko lažje, kajti takrat je bila žalobog tudi duhovščina razdeljena v dve stranki, toraj ni bilo močnega vodstva na tej strani in tudi ni bilo sredstev. Pri vsej tej žalostni zgodbi so pa še zvonovi molčali. Zato je bil v resnici žalosten veliki petek za cel narod zunaj in znotraj v srehi.

Takrat se je splošno mislilo, da ima duh teme že zmago nad narodom za vselej. Vendar glejte spremembo danes med ljudstvom na kmetih in farah. Takrat se ni smelo ničesar omeniti o zvonovih. Ako si komu kaj omenil o tem, se je zadir nad "boj": "Kaj zvonove? Zopet za kano?"

Danes je drugače, hvala Bogu! Ljud-

stvo se je navdušilo in zložilo skupaj in lepa cerkva na Žalostni gori ima zopet svoje glasne pridigarje, ki bodo po celi okolici zopet pridigali ljudstvu in mu dvigali srce in dušo, zlasti vžigali ljubezen do Marije.

Velike veselje je vladalo v župniji, ko so jih dobili. Sli so po nje v Jesenice na Gorenjsko, kjer so bili vlti. Na krasno okinčanih vozovih so jih pripeljali, sprejeli so jih z veliko parado deklet v belo oblečenih in fantov in cele župnije. Vladovalo je v resnici, kakor pišejo, toliko veselje, da je nadomestilo prejšnjo žalostno stanje in tugo. Poročajo tudi, kako so pridno skladali skupaj, da so nabrali potrebno svoto. Tudi iz Amerike so dobili. Zato se pa zahvaljujejo vsem, ki so kaj darovali v ta namen. Nekateri so pošiljali domov sami. Drugi so poslali meni. Ker o tem še ni bilo oznanjeno v listih, naj jih danes omenim: Mrs. Ursula Babič iz Greaney, Minn., je poslala \$10.00, Mr. Jos. Grdina iz West Parka \$5.00, Fr. Suhadolnik \$5.00, Terezija Centa nabrala v Colorado \$3.50, John Jevic \$3.00, po \$2.00 so dali Josip Vajs, Luka Kršmanec, Josef Drašler, August Gustin, Ivana Sveče, Jakob Trojar, po \$1.00 Jak. Mausar, Mr. Svete Francis, Klaus, skupaj \$41.50. Drugo je določil dopisnik, da je bilo v istem času poslanih to tisoč kron in potem je dopisnik poslal še enkrat 5000 kron.

Rojakom, ki so doma v bližini Žalostne gore, naj bo omenjeno, da je v Ljubljani v bolnišnici nevarno bolan Mihael Makovec, mežnar omenjene cerkve na Žalostni gori. Po sporočilu brata se mu suši grlo. Želimu mu ljubelega zdravja. Bil je blaga duša.

H koncu dopisa pa se v imenu onih, ki se pismeno zahvaljujejo, tudi jaz zahvalim za darove za zvonove. Bog bo plačnik.

A. Grdina.

Rock Springs, Wyo. — Ker se nobeden ne oglašil iz naše naselbine, sem zopet jaz namenil poročati nekoliko novic iz naše naselbine. Včasih sem poročal o delavskih razmerah seveda, sedaj pa tištega ni treba, ker rudniško delo počiva. Kar čudno se nam zdi, ko je do 1. aprila bil tak ropot dipelnu, po tirih so ropotali polni vozovi premoga, na eni strani so hoteli nazaj prazni na drugi so odhajali polni. Bil je zares pravi ropot, kakor v kakem milijonskem mestu promet, kjer se križajo ulični in železniški vozovi. Pred dvema letoma je bil tudi štrajk pa je bil kratak, ker so premoga bolj potrebovali, kakor pa danes. Zato se je dalo priti hitreje do sporazuma med unfijami in lastniki premogorovov. Danes pa imajo lastniki velike zaloge premoga napokipenega po skladiščih, tako da bodo lažje podaljšali stavko, ker se že čuje, da zna stavka trajati še kake 3. mesce. Seveda zagotovo se miče ne ve, kdaj se bodo lastniki dali omečati, gotovo je, da preje ne, kakor, da bodo potrebovali delavca, da jim bo začel proizvajati zopet dobček. Tukaj je precejšno število premogorovov in kar vse do zadnjega počiva. In rudarji smo vsi, kar sto-procentni, kar je zelo hvalje vredno, da smo vsi edini v mislih za našo boljšo bodočnost. Pregovor pravi: "Kjer je sloga, tam je moč!" In ta misel ni prazna stvar. Imam že več spominov o stvarkah, n. pr. na Ogerskem leta 1905. nas je zastavkalo približno štiri sto, ko je prišel superintendent in je rekel, da stavke ne sme biti seveda organizacije ni bilo in vsa množica je zaklicala stavka mora biti, ako tudi pride do boja. Prišli so samo štirje orožniki in so grozili, da začno streljati, ako množica ne zapusti rova in ne utihne. Ker je bilo veliko ljudi pijanih in so orožnikom grozili, da jih lahko pobijejo, ker jih je za enkrat še premalo. In po veljnik orožnikov je ukazal puške pripraviti za strel in takrat se je množica razkropila. Drugi dan je bilo že dovolj orožnikov in so dobro zastražili rudnik, tako, da ni nobeden prišel blizu delavcev, če kdo dela ali ne, stavka je bila zgubljena v 14. dneh. Delavci so se vrnili še za manjšo plačo, kakor poprej.

Na stavki sem bil tudi v Nemčiji leta 1912. Na stavki nas je bilo približno 400.000, stavka je bila zelo burna, kjer je bilo preveč stavko-kazov, prišlo je tudi do boja, bilo je večje število ranjenih na obeh straneh, še policija je bila ranjena in policijski komisar ubit. In drugi dan je dala mestna uprava ukaz, da kdor ne bo miren, bo strogo kaznovan, kdor se bo pa policiji zoperstavil, pa ustrelen. Policajec je bilo vse polno in če je kdo hotel iti v prodajalno je moral imeti policijsko dovoljenje, ker drugače te niso pustili dalje, kakor okoli svojih sosedov. To je bilo v Reinland Nemčiji. Tam kjer se je pelo Deutschland ueber alles in dem ganzen Welt. Seveda je bila ta stavka tudi izgubljena, da je bilo po stavki še slabše, kakor poprej.

Tukaj v Ameriki se pa delavstvo bolj zaveda, da se celo take reči ne dogajajo, kakor po Evropi. Tukaj v Rock Springs imamo zelo slabo vreme od Božiča naprej imamo sneg, burjo in mrzlo, tako, da že res komaj čakamo spremembe in gorkejšega vremena, ker sedaj imamo čas se sprehajati po tej divji pelinovi deželi, na nam narava za enkrat še nedopusti. Upamo pa, da bomo skoraj uslišani, Bog daj tako!

Imeli smo tudi ženitovansko veselje (Ohect). Poročila sta se Mr. Valentin Haffner in Miss Amalija Potočnik, ki je prišla iz domovine pred dobrim letom iz Skofje Loke. Novemu paru želimo obilno sreče in božjega blagoslova v zakonem stanu! Na ohect-smo se pa prav veselo zabavali. Vsedli smo se okoli mize prav po domače natikali na vilice, več sort nečenk in peciva. Vsa hvala pa gre Mrs. Marv Iugovič, ki je tako urno no-

(Nadaljevanje na 3. strani)

AMERIŠKA SLOVENKA.

(Nadaljevanje.)

To dejstvo in pa revolucionarni duh, ki ga je rodila vojna in ki se je kasneje večinoma omilil v demokraciji — resnični ali navidezni — sta podrla predsodke o ženski enakopravnosti in javnem življenju. Vse revolucionarne in demokratične države: v prvi vrsti tako socialnerevolucionarna kakor boljševiška Rusija, potem Nemčija, Avstrija, Češkoslovaška, skandinavske države, Anglija in Amerika so dale ženskam svobodo ter splošno in enako volilno pravico. Ostale države slede. Ženskemu študiju se na splošno ne stavijo nikjer več nobene meje, strokovne in srednje šole ter vseučilišča se polnijo z žensko mladino. Večina poklicev, služb in dela je ženskam odprta. Ženske zahteve so v velikih obsevih izpolnjene.

Ali je pa žensko vprašanje sedaj rešeno, to je stvar, ki se je ne bi upali trditi. Morja med ženstvom nikoli ni bilo tako malo zadovoljnosti in sreče, kakor je je sedaj. Pokazalo se je, da je naravni zakon močnejši nego vse drugo, a ta zakon je doležil za ženo materinstvo, v katerem edino — bodisi telesnem bodisi idealnem — najde svoje zadoščenje. Ljubezen in dobroto deliti, ljubezen in dobroto prejemati, to je, kar kaže tudi novejša izkušnja ves namen ženskega življenja. So pač tudi med ženskami močne osebnosti, ki se znajo po težkih borbah same s seboj dvigniti nad svojo usodo in najti utehne v svojem zvanju izven družine ter javnem delu, toda to so le izjeme. Na splošno je danes ista iskrena in trajna želja vsake ženske, bodisi študirane bodisi preproste, postati žena in mati, imeti lasten dom in biti v njem kraljica, kakor v vseh prejšnjih časih.

Kaj tedaj, ali je bilo žensko vprašanje le umišljeno, proizvod histričnega umovanja nekaterih žensk? Ne. Ženska je bila do gotove mere res še zaslužena duševno in gospodarsko. Prav je bilo, da je zahtevala zase pravico do izobrazbe, ki jo svoboduje. Prav je tudi imela, zahtevati, da se iz vsega početka usposobi za pošteno pridobitno življenje, ker nobena ne ve, ali bo našla sebi

primerneža moža in ali bodo dohodki moža toliki, da ji bo ob njem zagotovljen obstanek. Prav je tudi imela, ko je zahtevala v vsem javnem pravu polnopravnost, in prav tudi, ko je zahtevala politične svoboščine. Samo v enem ni imela prav: v kolikor je v vseh teh postranskih stvarih videla svoj končni cilj in v kolikor je v svojem stremeljenju za temi stvarmi izgubljala iz vida svoj naravni cilj in v kolikor je zaradi pridobitnega izžoljanja zanemarjala pripravo nanj.

Žensko vprašanje je danes rešeno manj nego kdaj prej — prav kakor socialno vprašanje ni rešeno v socialistični Rusiji. Njegove rešitve v bodoče ni smeti več iskati izven družine, dasi morajo ostati ženi nedotaknjene vse že pridobljene, in zahtevane državljanske in zasebnopravne svoboščine in pravice. Socializem mora stremeti za tem, da se kolikor mogoče vsakemu človeku omogoči osnutje lastnega doma in vzdrževanje družine. Geslo bodi: žena se vrni v družino! Socialna zakonodaja ima tu važne naloge. Izobrazba in vzgoja ženske mladine se uredi tako, da pride priprava na gospodinjstvo in materinski poklic do primerne veljave.

A tudi zgolj v tej smeri se žensko vprašanje ne da popolnoma rešiti. Tu treba še etičnih faktorjev — teh predvsem! Ženska se more čutiti srečno samo ob strani pravno enako visoko čutečega moža, ki v zakonu ne išče samo udobnosti in socialnega ugleda, ampak najvišje socialne cilje, največjo življensko srečo moža, ki za ženo nima samo denarja ali kvečjemu še spoštovanja, ampak predvsem ljubezen in razumevanje. Da se to doseže vsaj na splošno, je treba, da končno prodre krščanska etika v vsa srca in jih obvlada. Šele potem bo rešeno tudi žensko vprašanje.

Za žensko gibanje vidimo poslednjo udejstvovanje v teh-le glavnih smereh: socialne naloge, prenova ženske vzgoje in izobrazbe v smislu posebnih ženskih nalog, pacifizem in uveljavljanje krščanske etike v življenju obeh spolov.

IZ SLOVENSkih NASELBIN

(Nadaljevanje z 2. strani.)

silu in stregla ženitovanski gostom, z izvrstno pripravljenimi jedili. Lepa hvala tudi Mr. Frank Jugoviću, ki je nas postregel s tako izvrstno vinsko kapljico, da niso naša grla trpela suše. Po južini pa se je pričelo petje in ples, ki se je končal pozno v noči.

Vsem udeležencem veseli pozdrav in jim kličem na svidenje na prihodnjem ženitovanskem sestanku.

Frank Oblasnik.

Racine, Wis. — Ravno danes je krasno spomladansko jutro, solnčna zarja mi sije skozi okno, tički žvrgolijo okoli hiše, tako, da človek občuti neko posebno veselje do življenja. Ker pa je ravno danes Bela nedelja, opravili smo najprvo našo cerkveno dolžnost, po prihodu na dom, sedeva s ženo k mizi in pregledujemo različne dopise v listu Edinosti, kjer večina dopisnikov izraža željo za dnevnik. Tako je prav, izvrstno, pravi moža žena in jaz. Moja žena pravi, da ona je pripravljena vzeti na svojo skrb list Edinost, pa naj stane, kar hoče, kot izkušena gospodinja pravi, da bo ona brez napora v kuhinji privedila toliko, kolikor bo dnevnik stal. Vse cene naravnost in čitatelje pa prosiva, da naj poizkusijo vsi pridobiti listu Edinosti vsaj vsak po enega naročnika, ker to moramo narediti, ako hočemo, da pride list do dnevnih izdaj. Spoštovane gospodinjice in matere, gotovo je Vam blagor za Vašo mladino pri srcu, potrudite se, mogoče imate v bližini pošteno slovo, družino, pa jim niso še naši listi znani, dajte jim list Edinost, da ga čitajo in vidijo njegovo vsebino, listi so podučni in v njih berete marsikaj zanimivega.

Rojaki, naprej za katoliške liste, nikar se nesramujte, pokazite odprto, kje je vaša ljubezen, delavske razmere se boljšajo, tudi jaz sem tako srečen, da zopet delam po enoletnem dopustu, ako bo za stalno tega ne vem. Zoper plačo ako pri tem ostane nimam pritožbe, sliši se pa iz več strani, da delavci opravljajo težka dela za mali denar.

Drugače nimam posebnega za pisati iz naše naselbine. Kličeva pa jaz in moja žena Slovencem širom Amerike, agitirajte, širite, delajte in pridobivajte listu Edinosti novih naročnikov. Možje, žene naprej!

Fani in Martin Novak.

Ambridge, Pa. — Cenjeni urednik: — Prosim natisnite te vrstice v vaš cenjeni list. Nimam sicer, kakih posebnih novic, vendar, da se bo čulo v našem listu tudi od nas, zato sem se spravila napisati ta dopis.

Delavske razmere, skoraj bi rekel ni vredno razlagati, ker rojaki že tako vedo, da je povsod bolj slabo, upam pa, da se v kratkem kaj izboljša.

Se ena novica je, da smo pred par dni dobili zopet snega in sicer je zamelel, 4 palce na debelo.

Tukaj smo imeli Slovenci in Hrvatje, kakor tudi drugi Slovani za Velikonoč lepo priložnost, da smo odpravili svojo velikonočno dolžnost. Obiskal nas je v naši naselbini č. g. Dr. P. Hugo Bren O. F. M. za tri dni. Č. g. je nas v marsičem mnogo podučil in bodril v našem milem slovenskem jeziku. Takega znamenitega govornika se ne čuje vsak dan. Govornikove besede so priproste, domače, da jih lahko vsak navadni človek razume, a zraven prepričevalne, ki segajo globoko v vsako srce, ki je resnično dostopno. Njegove nauke bomo tudi mi ambričani ohranili v trajnem spominu. Č. g. misijonarja naj čuva Bog še dolgo let med Slovenci v Ameriki. Da, vsi smo hvaležni za Vaš trud, ki ste ga imeli z nami te dni. Hvala pa tudi našemu č. g. Rev. J. Herkelnu, ker se veliko trudijo z nami Slovenci v naši naselbini.

Zahvaliti moram ob tej priliki pa tudi uredništvo Edinosti, ki mi je poslalo, za dva nova naročnika tako lep svetlikojoči križ, ki smo ga vsi veseli. Da, vreden je ta dar truda za deset novih naročnikov.

Našemu hrabremu Pavlu se pa tudi lepo zahvalimo za Pirhe, res jih je kerle lepo pobarval in mojstrsko razdelil vsakemu svojega. Vsakemu je dal pih s tako barvo pobarvanega, kakor mu paše. Pavle je pa res prebrisan. Ljudje so se mu smejali, ko je tako mojstrsko tajljal velikonočne pirhe, da bi bili skoro ponokali. Zato, le jupaško naprej!

Konečno pozdravljam vse naročnike in čitatelje našega lista, tebi list Edinost pa želim dober uspeh in božji blagoslov.

J. S.

Chicago, Ill. — V nedeljo se začne v naši cerkvi sv. misijon pri veliki svetli maši ob pol enajstih. — Vsi farani se vabijo, da se udeležijo zlasti te svetle maše. — Popoldne ob pol treh je stanovska

pridiga za vse žene in matere. Vabimo vse Slovenke celega Chicago na ta poduk. Tudi prekmurske Slovenke, naj pridejo! — Zvečer ob pol osmih je najprej poduk za vse in blagoslov. Potem stanovski poduk za moše. Enako se vabijo vsi možje! — Čez teden vsako jutro je prva sv. maša ob 5. uri, druga ob deveti uri da bodo prišli lahko tudi oddaljeni rojaki, ki delajo po noči, ali ki ne delajo, k tej sv. maši in pridigi.

V nedeljo zjutraj se začne v Chicago novi čas toraj potisnite v soboto večer uro za eno uro naprej, pa ne boste zamudili.

So. Chicago, Ill. — 40 urna pobožnost in praznovanje farnega patrona sv. Jurija se je vršilo v nedeljo zelo slovesno. Kakor smo že sporočili, je imel veliko sv. mašo domači gospod župnik Rev. J. Plaznik ob azistenci Rev. Benvenuta Winklerja O. F. M. in nekega sosednjega gospoda. Slavnostni govor je imel Rev. Benvenut Winkler O. F. M. Večerni govor je imel Rev. Kazimir Zakrajšek O. F. M. — V ponedeljek večer je imel slavnostni govor zopet Rev. Benvenut Winkler O. F. M.

Duhovska vest.

Zbolel je Rev. J. Vioči, hrvatski župnik v Jolietu, Ill., na hudi "flu." Preteklo nedeljo ga je nadomestoval Rev. Dr. Hugo Bren O. F. M. iz Chicago. Kakor se nam sporoča, se mu je bolezen obrnila na bolje.

Iz Sheboygan, Wis. — Nam se poroča žalostna vest, da je umrl Anton Suša, 22. aprila ob 10 uri zvečer. Bolan je bil samo tri dni. Domači g. župnik Father Černe je pokojnemu podelil zakrament sv. posl. olja. Pokojni Anton Suša je vodil trgovino na Indiana Ave., bil je velik dobrotnik Slovenske župnije v Sheboygan. Več poročamo prihodnjič. Soročnikom naše sožalje! Pokojnika priporočamo v molitev!

Slovenski duhovnik z veliko skušnjo, nam piše: "Kdor ima skušnjo, kakor jaz, ko sem videl sam, koliko dobrega sta storila lista "Edinost" in "Ave Maria" med "prosvetarji" v moji prejšnji misijonski postaji, kjer so bili ti preje besni proti veri in cerkvi kakor sami satani, bi ne ravnal kakor ravna F. A. Česar sam nisem mogel doseči, dosegli so listi, ki sem jih med nje razdeljeval..."

(Nadaljevanje z 1. strani.)

Zato vsi na delo! Kdor hoče dandanes veljati za katoličana, mora v armada katoliškega tiska! Ne zahteva se od nikogar, da bi moral obleči posebno uniformo, da bi vzel puško na rame, pustil doma svojo družino in šel na bojno polje, da bi tam moral izpostavljati v smrtno nevarnost svoje življenje in prelivati kri. Ne! Kar se za to vojsko zahteva je tako lahko, da je zanjo vsakdo "taublih", sposoben. Tudi "liberty bondov" se od nikogar ne zahteva, da bi kupoval. Treba samo podpirati in širiti katoliški tisk, naročati in drugim priporočati katoliške časnike in knjige in jim pomagati, da zahajajo v več in več hiš, da najdejo več in več čitateljev in naročnikov.

Mi potrebujemo v tej naši vojski, kot v vsaki drugi vojski, poleg generalov, oficirjev, pijonirjev, t. j. urednikov, pisateljev, agitatorjev, tudi navadnih rekrutov, prostakov, t. j. naročnikov in čitateljev kajti čeravno nimajo vsi enake naloge, pa je vseh tako potreba, da eni brez drugih ne morejo ničesar doseči. Za to vojsko so sposobni tudi otroci. Dandanes je vsakega katoličana dolžnost podpirati kat. tisk, kakor je vsakega dolžnost braniti vero, kadar jo sovražnik napada. Vere pa ne brani, kdor ne podpira kat. tiska. Zato danes niti katoličan ni, kdor poleg spolnovanja verskih dolžnosti ne podpira tudi kat. tiska, če ni naročnik tudi katoliških listov.

Zato, če še bolj vestno spolnuješ verske dolžnosti, če se še tako natančno ravnaš po božjih in cerkvenih zapovedih, če storiš še veliko več kot si dolžan, če si tudi v vseh bratovščinah, če se tudi pokoriš, v tem danes še nisi katolik v popolnem pomenu besede, ako ob enem tudi ne podpiraš katoliškega tiska, kateri je dandanes najglavnejše in najmočnejše orožje, s katerim se more vera braniti in s katerim sovražnik ubija vero in uničuje sveto katoliško cerkev.

Kako se moreš šteti za katoličana, za služabnika božjega, ko v cerkvi kleče moliš pred tabernakljem in daješ dolžno čast in hvalo svojemu Bogu, če se pa ob enem ne meniš in ne brigaš za sovražnika Gospodovega, ki zunaj kriči proti Njemu, ga onečaščuje, kriči: Kričaj ga! — ki preži zunaj, kako bi se polastil cerkve in pregnal ven Gospoda, da bi ga ne ti, ne nihče drugi ne mogel več moliti in hvaliti, ki skuša oskruniti in onečastiti njegov hram, ter iz hiše božje narediti v hišo hudičovo, v hišo greha, da bi postavil na tisti oltar, kjer ti moliš svojega Boga, kako vlačugo, kakor je že svoje dni naredil na Francoskem in v Meksiki?

ROJAKOM NA ZNANJE!

Naznanjam vsem svojim odjemalcem, da imam vedno v zalogi vse vrste grocerije, kakor tudi vse vrste sveže in prekajeno meso, vedno po zmernih cenah.

Nadalje se dobijo pri nas vedno domače kranjske klobase, prekajena slanina, kakor tudi šunke, kar razpošiljamo tudi ven po Ameriki na vse kraje.

Rojakom se priporočamo v naklonjenost!

JOSEPH FURLAN,

405 So. Ann Street,

Little Falls, N. Y.

CHICAŠKIM SLOVENCEM!

Slavnemu slovenskemu občinstvu v Chicagi, okolici in po celi Ameriki naznanjamo, da smo organizirali družbo pod imenom "LINCOLN REALTY COMPANY". Ta družba je popolnoma v slovenskih rokah in se bo bavila s prodajanjem in kupovanjem hiš, zemljišč, (lot) najemnin, zavarovalnino, notarskimi deli in prodajala bo tudi vozne listke za v stari kraj in obratno. Obenem bo to tudi slovenska odvetniška pisarna.

STEM se bo našo slovensko naselbino povzdignilo, ker dosedaj naš narod v Chicagi ni imel enakega zavoda, ki bi ga vodili njegovi ljudje, ampak bil je odvisen od tujcev v tem oziru. Zato si je "LINCOLN REALTY CO." nadela veliko nalogo, namreč pomagati našemu ljudstvu, da se kolikor mogoče skupno naseli v naši naselbini. To želimo zato, ker v kratkem se prične z gradnjem slov. šole v Chicagi, da bojo pa Slovenci bližje svoje slov. šole, in da jim vsled tega lažje pošiljati svoje otroke v svojo lastno slov. šolo, bomo skrbeli, da bomo preskrbovali stanovanja in hiše v prvi vrsti rojakom Slovencem!

ZATO, prosimo vse rojake, ki želijo prodati svoje domove, zemljišča ali lote, da naznanijo takoj uradnikom "LINCOLN REALTY CO.", ki bodo skušali jim preskrbeti kupca, da bodo prodali svoj dom ugodno. Vsi tisti, ki nameravajo si kupiti dom, farmo ali kako zemljišče (loto), naj pridejo k nam in preskrbeli jim bomo natančno kar želijo.

KADAR potrebujete kakih odvetniških nasvetov pri opravih na sodniji, ali če potrebujete tolmača na sodniji, pridite k nam k vašim rojakom, da vam pomagamo.

"LINCOLN REALTY CO." bo imela svojo pisarno na vogalu na 22. cesti in Lincoln ulici v novi hiši Mr. And. Batistiga-a, v prvem nadstropju. Pisarna se bo otvorila začetkom maja mesca. Za ta čas, do prihodnjega mesca se pa lahko stranke zgledajo na domu doli podpisanih uradnikov družbe "LINCOLN REALTY CO."

DRUŽBA "LINCOLN REALTY CO.", se slavnemu slovenskemu občinstvu najtopleje priporoča in vsem zagotavlja, da kdorkoli bo imel opravka žnjo, bo zadovoljen s postrežbo in vsem. Pomagati našim ljudjem, je naše prvo geslo!

LINCOLN REALTY COMPANY

1901 W. 22nd STREET

CHICAGO, ILL.

Uradniki:

John Petrovčič, 1920 West 22nd Street. John Jerich, 1849 W. 22nd Street.

Leo Mladich, 1929 West 22nd Place. R. F. Kompare, slovenski odvetnik.

Phone: Canal 0068.

Neznani Bog.

(Priredil FR. BLANKO.)
(Nadaljevanje)

Vse to ni ostalo skrito Lei in njenemu sinu. V srcu sta bila prepričana, da je ta pridigar, ki je pridigoval ljudstvu v prilikah iz oznanjeval čudoviti, do tedaj še nezaslišani nauk, Tisti, za katerega ga je njegov učence Simon, imenovan Kefa, očitno in jasno spoznal, ko je rekel: "Ti si Kristus Sin živega Boga. Verovala sta, da je ta čudodelnik, pred katerim izginjajo naravni zakoni v nič, obdarovan z božjo močjo in oblastjo, kateri je vse pokorno. Rada bi se bila priznala pred celim svetom, ko njegova privrženca. Poguma in volje jima ni manjkalo. A zdelo se je obetrna, ne da bi se pogovorila o tem, kakor da bi ju zadrževala nevidna roka, nekaj takega, kakor razburjenost duha, ali bolje — slutnja, da se bo zgodilo nekaj posebnega, kar bo odločivo pripomoglo k končni rešitvi vprašanja o Mesiji.

Bilo je drugi dan tedna neposredno pred velikonočjo. Splošna razburjenost in razcepljenost je danes dosegla svoj vrhunec. Proti poldnevju je imel Učenik neke vrste slavnostni vstop v mesto. Pa kakšen je bil ta vstop! Brez blišča in sijaja, brez klicarjev in bučanja trobent, celo brez vojaštva in telesne straže, brez sulic in mečev je prihajal ta čudoviti kralj v Jeruzalem, sedeč na oslici, za katero je šlo žrebe. — Njegovi spremljevalci in klicarji so bili narod in otroci, ki tudi sedaj ne manjkajo pri nobeni podobni priliki. — Negove preproge so bile v naglici odtrgane palmovih vej in obleka tistih, ki so šli pred njim. Vse je veselo vilo: "Hozana sinu Davidovemu! Blagoslovljen, ki pride v imenu Gospodovem! Hozana na višavi!" Tako je prišel sprevod do tempelja, kjer ga je čakala množica slepih in drugih trpinov, ki jih je ozdravel vse do zadnjega. — Ali je bil čudež, da sta sedaj tempelj in okolica odmevala od njegove hvale in do so farizeji in pismouki od jeze in zavisti skoraj popokali.

Razum naših prijateljev se je nahajalo v tem času v Jeruzalemu tudi mnogo poganov in vsi so bili vsled občudovanja do čudodelnika tako navdušeni, da so ga želeli ne samo videti od blizu, ampak z njim tudi govoriti. Obrnili so se na Filipa in mu razodeli svojo željo, ta je pa vprašal za svet še Andreja, oba sta pa povedala željo tujcev Jezusu. Ta jima je pa govoril skrivnostno, takrat še vsem nerazumljive besede, ki so napolnile učence s žalostjo. Ko je pa še govoril, zadonel je mogočen, celi tempelj napolnuje glas z neba: "Poveljal sem ga in ga bom še bolj poveljal!" Vsi pričujoči so se prestrašili in si niso mogli razložiti kaj je bilo. Eni so rekli, da je zagrmelo, drugi zopet: "Angelj je govoril z njim." Jezus jih je sicer poučil, da je ta glas prišel iz nebes in sicer ne zaradi njegovega, ampak zavoljo njih, da bi ga vsaj zadnji čas spoznali in verovali vanj, dokler je še kaj luči v njih. Ali ljudstvo je bilo prezaslepljeno, da bi verovalo vanj, ampak so se njegovim čudežem le čudili in se zopet razšli domov. Zvečer je vedelo o tem celo mesto.

Da Pavla ni bilo med tistimi, ki so želeli Mesijo videti in govoriti z njim, je bil vzrok tudi to, ker je bil že več dni odsoten.

Že dolgo je nameraval obiskat kraje, ki so bili v zvezi s življenjem Mesije. Napotil se je v razne kraje. Najdalje se je seveda mudil v Galileji, kjer je obiskal tudi malo mestce. Nazaret in je tamkaj našel sledi sina skromnega tesarja, ki je živel od dela svojih rok. Saj je tam preživel Mesija skoraj vsa detinska in mladeniška leta. Odtod tudi očeček: "Ali more priti iz Nazareta kaj dobrega."

Naslednjega dne, t. j. tretji dan predvelikonočnega tedna je pričakovala Lea svojega sina iz tega izleta. Skoraj celi dan je presedela na stehi svojega stanovanja, katero so krasile razne cvetice in visoko se vspelejajoče rastline. Bila je to hiša bogate vdove Sare, o kateri je Lea po pravici sodila, da je privrženka Mesije, a za sedaj še skrivna. Obe ženi sta se razumeli izborni in se prav živahno zabavali marsikatero uro na stehi, s katere je bil lep razgled na bližnji del mesta in nasproti ležeče višave.

Bilo je popoldne. Solnce se je že nagibalo, da izgine za tempeljskim slemenom. Sara je slonela čez ograjo in gledala doli v že mračno ulico.

"Glejte, tam gre mož", pravi Lei, "katerega poznam v treh različnih stopnjah življenja, "in pokaže na visoko, suho osebo, ki je šla počasi in resno svojo pot. "To je Lazar iz Betanije, brat Marije, o kateri ste že slišali — tisti, katerega je Jezus pred par tedni obudil od smrti, potem ko je že štiri dni v grobu ležal. Učitelj je celi družini zelo vdan. Ko je bil njun brat že hudo bolan, sta sestrji sporočila Učitelju, da naj pride in ga ozdravi, kakor je že mnogo drugih. Ali na začudenje vsih ni prišel, ampak je ostal še dva dni tam, kjer je bil. Ko je slednjič prišel, ležal je Lazar že davno v grobu."

JOHN STAYER.

GROCERY

1952 West 22nd Place,

Chicago, Ill.

Priporočam Slovencem in Hrvatom svojo dobro urejeno grocerijo. V zalogi imam najboljšo ajdovo moko, fino salato olje, doma narejeno kislo zeljo, importirani holandski mak, in razne vrste "HOPS IN MALT" za varenje domačega piva. Vsem se najtopleje priporočam.

Telephone Canal 1404.

DRUŠTVO SV. CIRILA IN METODA

štej. 18. S. D. Z., CLEVELAND, O.

V društvo se sprejemajo člani od 16 do 55 leta starosti. Zavarujete se lahko za: \$150, \$300, \$500, \$1000, \$1500 in \$2000, smrtnine. Za bolniško podporo pa se lahko zavarujete za \$7 ali pa \$14 na teden. V društvo lahko vpišete tudi otroke od 1 do 16 leta starosti. Za nadaljnja pojasnila se obrnite na društveni odbor.

Društvo zboruje vsako 3 nedeljo v Knausovi dvorani ob 1. uri popoldne.

Predsednik Rudolf Cerkvenik, 1115 Norwood Rd.; podpredsednik Josef Zakrajšek, tajnik John Vidervol, 1153 E. 61st St.; zapisnikar Jos. Zaveršek ml., blagajnik A. Basca, nadzorniki Anton Vidervol, Ant. Strniša in Josef Zakrajšek st. Dr. zdravnik Dr. J. M. Seliškar. Zastavonoša Ferd. Misič, Redar John Peterlin.

DRUŠTVO SV. VIDA ŠT. 25., K. S. K. J. V CLEVELANDU, OHIO.

V društvo se sprejemajo člani od 16 do 50. leta starosti. Vi se lahko zavarujete za \$250, \$500 in \$1000 smrtnine. Društvo plačuje \$7 na teden bolniške podpore. V mladinski oddelki se sprejemajo otroci od 1.—16. leta starosti. Dr. zboruje vsako 1 nedeljo v mesecu v Knausovi dvorani. Asement se plačuje same na seji, od 10 ure popoldne do 4. ure popoldne. Vsa nadaljnja pojasnila dobite lahko, vsaki čas pri društvenih uradnikih.

Predsednik John Vidervol, 1153 East 61st Street.

Podpredsednik Joseph Žulič.

Tajnik Ant. Fortuna, 1176 E. 61st St.

Blagajnik John Melle.

Zastopnik Joseph Rus, 6519 Bonna ave.

Nadzorniki John Žulič, Anton Strniša in Joseph Ponikvar. — Zastavonoša Ant. Drečnik. Dr. zdravnik Dr. J. M. Seliškar.

SRŠENI.

Kakor čujemo, se bodo razni Leninovi in Trockijevi apostoli razkropili, prihodnji ponedeljek po slovenskih naselbinah oznanjevat evangelij rdečega bratstva. Ljudje, ki bodo prišli s temi apostoli v stiko, naj skušajo dobiti, kake informacije od otea Zavrtnika, plašljivega Zajčka, od lawndalskega Roženkranca, Koštrunčka itd. kaj je vendar z "erbsno" milijondolarskega fonda? Vprašajte jih za potrdilo, koliko so dali za slovenske reveže, za katere so od vas nabirali krvavo zasluženi denar!

Ne vrjemite laškavim besedam raznih sleparjev, ampak zahtevajte račune in dokaza, koliko, da so stori-

PRED ODHODOM NA PARNIK.

Podpisana še enkrat pozdravlja svoje sorodnike, prijatelje in znance v Moon Run, Pa., zlasti one, ki so nas spremili na postajo, posebej pa še T. Likoviča, Frank Ambrožiča, sina in hči, kakor tudi Miha Milavca in sestro v North Dakoti. Daje tudi Frank Škofljanca in njegovo ženo, Frank Škrabca, Janez Seljaka, Frank Žota itd. Vsem skupaj najlepša hvala za vse! Na svidenje! Priporočava tudi tvrdko Zakrajšek in Česark v New Yorku vsem onim, ki gredo v stari kraj. Anton Košir, Math Milavec.

Tem potom še enkrat pozdravim rojaka John Zagoda, ženo in njene stanovke in tudi John Čuka ter druge znance v Moon Run, Pa. Vsem skupaj hvala lepa za postrežbo in spremstvo na koločvor. Ker smo bili vsi dobro postreženi tu v New Yorku od tvrdke Zakrajšek in Česark, ta dva rojaka tudi drugim priporočam. — John Bergant.

Pred odhodom iz Amerike se še enkrat poslovim od svojih številnih znancev po raznih naselbinah kot Moon Run, Cleveland, Braddock itd., zlasti Frank Škofljanca in ženo, Fr. Škrabca, Franka in Toneta Bogolina, Joe Trobentarja, John Kinga, Joe Milavca, Louis in Joe Jermana. Vsem skupaj kličem: pozdravljeni in na svidenje! Končno ne smem pozabiti naše domače tvrdke Zakrajšek in Česark v New Yorku in jo zaradi točne postrežbe tudi drugim priporočiti. Frank Jerman, odhajajoč v Novo Mesto.

Ob času, ko odhajamo na parnik "America", zadnjič pozdravljamo Frank in Valentina Matkota v W. Virginiji ter Matijo Matko v Milwaukee, dalje Albina Karničnika in družino ter druge prijatelje in znance na Van Voorhis, Pa., zlasti one, ki so nas spremili na postajo. Vsem najlepša hvala! — Zahvaljujemo se tudi tvrdki Zakrajšek in Česark za točno in pošteno postrežbo. — Math z družino.

VELIKO POTNIKOV.

V STARI KRAJ ODHAJA veliko rojakov. Ako ste tudi Vi namenjeni tja, tedaj najbolje storite, ako potujete skozi podpisano tvrdko, ki je znana zaradi točne postrežbe in priporočena od onih, ki so že potovali.

IZ STAREGA KRAJA bo prišlo po 1. juliju zopet večje število novih priseljencev. Ako želite tudi Vi dobiti kako osebo sem, tedaj nam pišite po nadaljnja tozadevna pojasnila.

PRI POŠILJANJU DENARJA so pred vsem važne tri stvari in sicer: hitrost, cena in varnost. Naša banka Vam nudi vse tri. Poslužite se je torej vselej, kadar pošiljate denar. Za vsa nadaljnja pojasnila se obrnite na

Slovensko banko

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK,

79 Ninth Ave., New York City.

rili za denar, ki ste ga jim dali!

Ste slišali že kaj od naših urednikov slov. katoliških listov, da bi se pogovorili in združili v eno fronto

Najlepša prilika za potovati direktno

V DOMOVINO
z velikim parnikom
PRESIDENT WILSON

bo 20. MAJA (Velikega travna)
Cena do Trsta ali Dobrovnika je samo \$90.00

PIŠITE ODMAH TAKOJ, DA VAM MESTO NA PARNIKU ZASIGURAM.

DENARNE POŠILJATVE V DOMOVINO, IRVRŠUJEMO PO POŠTI IN POTOM BROJAVNA. PIŠITE PO NAŠE CENIK.

IZVRŠUJEM VSE BANČNE POSLE.

SPREJEMAM DENARNE VLOGE IN PLAČUJEM PO 4% OBREŠTI.

EMIL KISS, BANKIR
133 Second Avenue
New York, N. Y.

proti združenim nasprotnikom? To so možje za skupno delo, kaj?!

J. KOSMACH.

1804 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Rojakom se priporočam pri nakupu raznih
BARV, VARNIŠEV, ŽELEZJA, KLJUČAVNIC IN STEKLA.
Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir. Najboljše delo, nanižje cene. Rojaki obrnite se vselej na svojega rojaka!

SLAVNEMU OBČINSTVU

naznanjam, da popravljam in napeljujem vedne in plinovce, kakor tudi izvršujem vsa dela, ki spadajo v plumbarsko stroko. — Pred vsem si zapomnite, da jaz izvršujem vsa dela najboljše in za najnižjo ceno.

Nadar potrebujete naše pomoči, pokličite nas po telefonu, ali pa če pridete osebo na:

JAMES A. JANDOS,
2042 W. 22nd St., near Heyno Ave.,
Chicago, Ill.
Tel.: Canal 4108

POZOR IGRALCI HARMONIK!

JOHN WENZEL

1017 East 62nd Street,

Cleveland, Ohio

Stem odgovarjam na več pisem, da še vedno izdelujem in popravljam harmonike in to stalno od leta 1894, vedno v Clevelandu, Ohio. Medtem časom še nisem za nobeno drugo delo prijel. Kupujem in prodajam tudi že rabljene harmonike ali pa jih sprejem v zameno. Za nadaljnja pojasnila pišite, predno odaste drugam naročilo na:

THE MINERS NATIONAL BANK EVELETH, MINNESOTA.

CAPITAL AND SURPLUS \$63,000.00.

TO JE BANKA, kjer lahko opravite vse v svojem lastnem jeziku. Imamo zaposljene uradnike, ki govorijo vaš jezik.

AKO ŽELITE hraniti denar, pridite k nam, da Vam pomagamo. Mi pošiljamo tudi denar na vse dele sveta, po najnižjem dnevnem kurzu.

AKO ŽELITE potovati v staro domovino pridite k nam po pojasnila. Pri nas dobite vsa pojasnila, ki se ga rabi glede potovanja. Mi vam prodamo tudi vozni listek za vsako parobrodsko črto skozi katerokoli želite potovati.

KADAR ŽELITE zavarovati svoja posestva, hiše ali karkoli že, pridite k nam da Vam zavarujemo proti ognju, požarom, ali uničenju. Mi zastopamo nanesljivejšo in najsigurnejšo zavarovalniško družbo.

NAŠA BANKA naj bo vaša družinska banka, kamor povabite tudi svoje prijatelje. Mi smo vedno hvaležni in veseli, kadar vidimo vas.

Bančni uradniki:

Jas. A. Robb, President. J. C. McGilvery, Vice-Pres.
R. M. Heskett, Vice-President. L. E. Johnson, Cashier.
F. S. Malley, Assist. Cashier. A. Nelson, Assist. Cashier.

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkrasnejše ženitovanjske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Němceček
FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

Phone: Canal 2534.